

PR

Cena numeru 2 zł.

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III

LÓDŹ, WTOREK 29 KWIEŃNIA 1947 ROKU

Nr 117 (698)

Wspólna odezwa Komitetu Centralnego PPR i Centralnego Komitetu Wykonawczego PPS

1-szy Maja pod znakiem jedności Wyteżmy siły w walce o produkcję i dobrobyt

DO LUDU PRACUJĄCEGO MIAST I WSI!

DO NARODU POLSKIEGO!

TOWARZYSZE! RODACY!

Już trzecie pokolenie Polskiej pracującej świeci swój dzień 1 Maja.

Chciały przydławić płomienie naszych sztandarów carskie kule i but żandarma pruskiego — a przecież jesteście.

Miały nas straszyć szarże granatowej policji, rozbić podstępny bratobójczy walek, wygłodzić lokauty i redukcje, wyniszczyć sanacyjne więzienia — a przecież wytrwaliśmy i mocniej jeszcze zwarliśmy szeregi.

Mieliśmy wyginać do ostatniego w morzu zbrodni faszyzmu niemieckiego i zwyciężyliśmy. Wywalczyliśmy wolność i podźwignęliśmy z gruzów Polskę Ludową.

Dzisiaj po raz trzeci święcimy 1 Maja Polskiej Ludowej.

Na próżno siły wstecznicstwa usiłowały przy pomocy agentów międzynarodowej reakcji, przy pomocy band leśnych i terroru zahamować nasz marsz ku postępowi. Władza ludu w Polsce została utrwalaona. Podcięliśmy skrzydła obozowi wojny domowej, utrwaliiliśmy pokój. Rok temu jeszcze masy pracujące były w przededniu wyborczej rozgrywki — dzisiaj zwycięstwo wyborcze umocniło rządy robotniczo-chłopskie i przekreśliło nadzieje reakcji na powrót do władzy. Wyrazem siły demokracji polskiej i jednocześnie ciosiem dla sił wstecznicstwa była amnestia.

TOWARZYSZE!

W dniu 1 Maja miliony prostych ludzi w Polsce i na całym świecie manifestować będą swą wolę utrwalenia pokoju przeciw zakusom międzynarodowych macieli i podżegaczy wojennych. Lud pracujący Polski, jego partie robotnicze, które potrafiły złamać kark rodzimej reakcji, z dumą wobec własnych osiągnięć, w głębokim poczuciu solidarności międzynarodowej, popiera zmagania klasy robotniczej w Hiszpanii i Grecji, w krajach, gdzie faszyzm został narzucony przez obcą przemoc, popiera i wszędzie tam, gdzie postęp walczy z wstecznicstwem, gdzie lud walczy z rodzimą reakcją, czy z obcym imperializmem.

Państwo Polskie, państwo demokracji ludowej, oparło swój pokój o trwałe sojusze i przyjaźnie ze Związkiem Radzieckim, z bratnią Jugosławią i Czechosłowacją, z tradycyjną naszą sojuszniczką Francją i — mimo trudności, stwarzanych przez klki reakcyjne i imperialistyczne — z Wielką Brytanią.

Granica pokoju dla wszystkich ludów świata jest Odra i Nysa. Nasze Ziemię Odzyskaną, zdobyte krwią polskiego i radzieckiego żołnierza, zasiedlone przez polskiego robotnika i chłopca, nauczyciela i inżyniera, rzemieślnika i kupca, zostały na zawsze zespolone z całością naszego państwa. 5 milionów Polaków, osiedlonych nad Odrą i Nysą, stanowi skuteczną zapórę przeciw odrodzeniu imperializmu niemieckiego, zagrażającego ludom świata.

Towarzysze!

Kamieniem węgielnym Polski Ludowej i źródłem siły całego naszego narodu i państwa jest jedność klasy robotniczej, znajdująca swój wyraz w jednolitym froncie i jednolitym działaniu partii robotniczych. Jedności tej strzec będziemy jak źrenicy oka. Czerwień sztandarów obu

naszych partii łączyć nas będą w szacunku dla wielkich tradycji walk robotnika polskiego o zwycięstwo jego ideałów: socjalizmu. Wkroczyliśmy na wielki polski gościniec drogi postępu, drogi, która wiedzie nas ku ziszczeniu ideałów najlepszych synów i bojowników naszej klasy. Na tej drodze proletariatu polski będzie coraz bardziej zwarty, coraz bardziej zespolony w poczuciu tego, że jedna jest klasa robotnicza, jedna jej walka i wspólny będzie tej walki plan.

Polska Ludowa opiera swój byt o sojusze robotniczo - chłopski. Witając zieleń sztandarów chłopskich w naszych pierwszomajowych szeregach, wskazujemy naszym braciom - chłopom na jedność naszych szeregów i życzymy ruchowi ludowemu zjednoczenia w walce z reakcją, w walce z nędznymi politykami, szukającymi oparcia za granicą, bądź też w zban krutowanych klikach wielkokapitałistycznych i obszarńicznych. Siły reakcji chciałyby wbić klin między wsią a miastem. Tylko wspólny wysiłek i wspólna praca robotnika i chłopca polskiego cementują fundament władzy ludowej, budują dobrobyt wsi polskiej.

Siła narodu polskiego — to łączność robotnika i chłopca polskiego z inteligencją pracującą. Od zespolenia rąk i mózgów robotnika, chłopca i inteligenta pracującego zależy szybka odbudowa kraju i wzrost dobrobytu mas pracujących. Nigdy jeszcze polski inżynier i nauczyciel, chemik i budowniczy, urzędnik i artysta, nie mieli takiej możliwości pracy, rozwoju, wykazania swoich szlachetnych ambicji wiedzy i uzdolnień — jak w Polsce Ludowej. Nigdy jeszcze młodzież polska nie miała tak szerokiej, wielkich perspektyw awansu społecznego — jak w Polsce Ludowej.

Święto 1 Maja jest świętem nie tylko klasy robotniczej, lecz świętem całego lu-

du pracującego Polski. Klasa robotnicza, która przewodziła w walce o niepodległość i przewodzi dzisiaj w odbudowie kraju, wzięła wspólnie z chłopem i inteligentem pracującym odpowiedzialność za losy całego narodu. Dlatego w dniu 1 Maja czerwień sztandarów robotniczych zleje się w jedno z zieleńią, sztandarów chłopskich i z biało-czerwonymi sztandarami narodowymi.

TOWARZYSZE! POLACY!

Z trudu i znoju mas pracujących Polska powstała do nowego życia. Nie w atmosferze demagogicznych hasel, lecz w poczuciu odpowiedzialności za dobrobyt i szczęście narodu, obchodzimy 1 Maja — zdając śmiało rachunek z dotychczasowych osiągnięć i jednocześnie mobilizując wszystkie twórcze siły narodu do dalszej, wyężonej pracy nad odbudową kraju.

WSZYSTKIE SIŁY DO WALKI O PRODUKCJĘ I DOBROBYT!

WSZYSTKIE SIŁY DO WALKI O WYPEŁNIENIE TRZYLETNIEGO PLANU ODBUDOWY GOSPODARCZEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI — O WYKONANIE PLANU NA ROK 1947.

W tym roku najcięższa od wielu lat zima i straszliwa powódź przyczyniły ludności naszego kraju nowych cierpień i poważnie utrudniły nam odbudowę. Tym więcej energii, tym więcej wysiłku trzeba zmobilizować, aby pokonać te trudności i podać pomocną dłoń cierpiącym braciom.

Musimy dla zwiększenia ilości towarów i lepszego zaspokojenia potrzeb — wzmoczyć wydajność naszej pracy.

Musimy lepiej i pełniej wykorzystywać warsztaty pracy.

Musimy gospodarzyć oszczędniej i walczyć z marnotrawstwem w produkcji.

Musimy zlikwidować nadmierne prze-

rosty w przemyśle i w aparacie państwowym.

Musimy zwalczyć skutecznie hydry spekulacji, okradającej lud z rezultatów jego pracy.

Tylko wydajna praca i oszczędna gospodarka oraz poskromienie spekulacji pozwolą na poprawę bytu codziennego mas pracujących, rozbudowę ubezpieczeń społecznych, czasów pracowniczych, oraz na poprawę zdrowotności i sytuacji mieszkaniowej klasy robotniczej i otoczenie specjalną opieką matki i dziecka, po to, by ulżyć kobiecie pracującej i dać pełną możliwość awansu społecznego.

Tylko na tej drodze poprawimy sytuację materialną i warunki bytowania chłopca polskiego i zapewnimy niezbędną pomoc w odbudowie wsi, rozwoju spółdzielczości i podniesieniu kultury i techniki rolnej.

Wzrostowi produkcji i dobrobytu towarzyszyć będą rozwój i upowszechnienie nauki, sztuki i kultury. Demokratyzacja szkolnictwa zapewni dostęp do szkół i uczelni szerokim masom młodzieży robotniczo - chłopskiej. Walka ludu pracującego o lepszą, szczęśliwszą Polskę, będzie zwycięska. Nie powstrzymają naszego marszu naprzód żadne siły reakcji, skupiające się wokół zbankrutowanych wodzów PSL. Zawiodą reakcje wszelkie nadzieje na osłabienie Bloku Demokratycznego.

JEDNOŚCIA LUDU PRACUJĄCEGO W POLSCE

JEDNOŚCIA NARODU W BUDOWIE JEDNOŚCIA MAS PRACUJĄCYCH ŚWIATA — W OBRONIE POKOJU — NIECH SIĘ ŚWIĘCI 1 MAJA !!!

Komitet Centralny Polskiej Partii Robotniczej

Centralny Komitet Wykonawczy Polskiej Partii Socjalistycznej

BEVIN - MODZELEWSKI - CYRANKIEWICZ

Minister spraw zagranicznych W. Brytanii — konferuje w Warszawie

WARSZAWA PAP. — W dniu 27 bm. wieczorem przybył do Warszawy w przejeździe z Moskwy do Londynu minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii, p. Ernest Bevin. Na dworcze gdańskim, przybrany sztandarami polskimi i brytyjskimi witali ministra Bevina p. o. dyrektora departamentu politycznego w MSZ dr. Tadeusz Zebrowski, dyrektor protokołu dyplomatycznego Adam Gubrynowicz oraz członkowie ambasady brytyjskiej w Warszawie w pełnym składzie.

W czasie czterogodzinnej pobytu w Warszawie min. Bevin odbył dłuższą rozmowę z ministrem spraw zagranicznych Zygmuntem Modzelewskim, przy której byli obecni szef gabinetu ministra Bevina Dixon, charge d'affaires Wielkiej Brytanii w Warszawie p. Broad oraz dyrektor departamentu politycznego dr. Tadeusz Zebrowski, a następnie z premierem rządu R. P. — Józefem Cyrankiewiczem. Rozmowy dotyczyły spraw interesujących oba kraje i odbywały się w przyjaznej atmosferze.

O godz. 1-ej po północy pociąg specjalny, wiozący ministra Bevina i delegację brytyjską, ruszył w dalszą drogę do Berlina.

Pościg za Bormanem

LONDYN PAP. — Agencja Reutera donosi, że policja brytyjska w Egipcie została zaalarmowana wiadomością, o tym, że Martin Borman ukrywa się w Kairze. Przeprowadzono rewizje w wielu hotelach.

KOMUNIKAT

Prezydium Komitetu Obchodu Święta Pierwszomajowego

W dniu 1 Maja 1947 r. o godz. 10 rano na Placu Zwycięstwa (Wodny Rynek) odbędzie się manifestacyjne zgromadzenie, na którym przemawiać będą: generalny sekretarz Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej, wicepremier tow. Gomułka-Wiesław, przewodniczący Centralnego Komitetu Wykonawczego Polskiej Partii Socjalistycznej, tow. Edward-Osóbka-Morawski oraz przedstawiciele Okręgowej Komisji Związków Zawodowych, organizacji młodzieżowych, Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Demokratycznego.

Na Placu Zwycięstwa i na wszystkich przyległych ulicach będą zainstalowane megafony.

Prezydium Komitetu Obchodu Święta Pierwszomajowego.

KUPON Nr 4

AKCJI PREMIOWEJ

„Głos Robotniczy”
swoim Czytelnikom

Wyciąć i zachować!

Porozumienie polsko-brytyjskie

w sprawie wzajemnej wymiany handlowej. Obroty osiągną 35 mil. funtów szterlingów

LONDYN PAP. — Rokowania handlowe polsko-brytyjskie doprowadziły do wstępnego porozumienia przewidującego w ciągu najbliższych trzech lat import towarów angielskich do Polski wartości 35 milionów funtów szterlingów oraz eksport towarów polskich do Anglii wartości 23 milionów funtów.

Wśród towarów importowanych znajdują się surowce, jak wełna, chemikalia i t. p. oraz części zapasowe do maszyn łącznej wartości 20 milionów funtów. Nadto otrzyma Polska z Wielkiej Brytanii maszyny i sprzęt inwestycyjny-urządzenia techniczne do kopalń, portów i zakładów przemysłowych wartości około 15 milionów funtów.

Polska eksportować będzie cukier, jagody, meble, szkło, porcelanę i t. p. Polska dołoży starań, aby w przyszłości uzupełnić listę towarów sprzedawanych Anglii cynkiem. Dla pokrycia różnicy między wartością eksportu i importu zużyta będzie część złota polskiego w wysokości 2 milionów funtów, które zostaną zwolnione po ratyfikacji umowy finansowej polsko-brytyjskiej.

Nadto na dalsze pokrycie różnicy między wartością importu a eksportu — pójdzie mienie polskie, znajdujące się pod zarządem państwowym angielskim. Rząd angielski udzieli swej gwarancji dla kredytu inwestycyjnego w wysokości 6 milionów funtów. Nadto Polska z...

Strajk w dokach londyńskich

LONDYN PAP. — Pomimo apelu rządu brytyjskiego do robotników, aby zaprzestali demonstracji w Wielkiej Brytanii wybuchł nowy strajk. W dokach londyńskich strajkowało w poniedziałek początkowo około 2,000 robotników, — strajk rozszerzył się jednak z wielką szybkością i w godzinach popołudniowych ponad 10,000 robotników porzuciło pracę.

Strajk został ogłoszony, jako wyraz poparcia robotników portowych w Glasgow, którzy nie pracują już od 6 tygodni, na znak protestu przeciwko zwolnieniu szeregu pracowników. Na skutek strajku wstrzymano, względnie opóźniono wyładunek ze 100 statków w portach Londynu i Glasgow.

stanie uprawniona do odbioru wełny wartości półtora miliona funtów, na poczet kredytu specjalnego, przyznanego Polsce w umowie finansowej. Umowa handlowa polsko-brytyjska będzie ostatecznie sfinansowana i podpisana po ratyfikacji przez rząd polsko-brytyjskiej umowy finansowej. W ciągu najbliższego czasu udać się do Londynu polscy eksperci, celem ustalenia z dostawcami brytyjskimi terminu dostawy towarów do Polski.

Partyzantka w Hiszpanii

LONDYN PAP. — Agencja Reutera donosi z Madrytu, że wydawane przez partyzantów pismo „El Guerrillero” komunikuje o zastrzeleniu przez oddziały partyzantki w Galicji 8 osób za współpracy z reżimem gen. Franco. Działający na terenie prowincji Duvo oddział partyzantki zastrzelił pewne małżeństwo za udzielenie informacji, dotyczących partyzantów.

W sąsiedniej prowincji Coruna zlikwidowano 2 członków gwardii cywilnej, zaś w mieście Inas zastrzelono syna burmistrza za zdradę partyzantów. Pismo donosi również o szeregu akcji sabotażowych, dokonanych w prowincji Galicja. M. in. wysadzono w powietrze 650 metrów kolejowych oraz wykolejono zdążając do Madrytu Dołag towarowy.

Sprawa Palestyny w ONZ

LONDYN (Obsl. wł.) Jak donoszą z Nowego Jorku wczoraj rozpoczęła się sesja specjalna Zgromadzenia Generalnego ONZ, na której omawiana będzie sprawa Palestyny. Porządek dzienny sesji składa się z 3 głównych punktów:

1. Żądanie Wielkiej Brytanii wyłonienia komisji badawczej dla stwierdzenia faktów, dotyczących sprawy Palestyny.

2. Żądanie państw arabskich ogłoszenia przez ONZ niepoległości Palestyny.

3. Żądanie Żydów, zarówno sjonistów jak i niesjonistów udzielenia im prawa udziału w dyskusji.

Sesję zajął delegat Belgii van Langenhove, po czym większością 45 głosów przewodniczącym sesji obrony został delegat Brazylii — Arania. Viceprzewodniczącym Zgromadzenia wybrani zostali delegaci Francji, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Chin, ZSRR, Ekwadoru i Indii.

Polska reprezentowana jest na Zgromadzeniu Ogólnym przez ambasadora Winiewicza, który zastępuje stałego przedstawiciela Polski w ONZ amb. Langego.

Trzy głosy o Europie

Marshall, Stassen i Wallace — wygłoszą przemówienia radiowe w bieżącym tygodniu

MOSKWA (obsl. wł.) — Z Waszyngtonu donoszą, iż sekretarz stanu Marshall wygłosił wczoraj w Białym Domu przemówienie na naradzie przywódców partii demokratycznej i republikańskiej. — Marshall wyraził się pozytywnie o wyniku prac konferencji moskiewskiej.

Jak wynika z oświadczenia sen. Vandenberg przedmiotem narady był tekst przemówienia radiowego, które Marshall miał wygłosić wczoraj w nocy.

Oprócz min. Marshalla w ciągu bieżącego tygodnia przemawiać będą przez ra-

dio były wiceprezydent Wallace i kandydat partii republikańskiej do fotela prezydenckiego Stassen.

Zarówno Wallace jak i Stassen przed kilkoma dniami wrócili z podróży po szeregu krajów europejskich.

Robotnicy odbudowują Francję

Maurycy Thorez o walce proletariatu francuskiego z reakcją

MOSKWA (obsl. wł.) — Z Paryża donoszą, iż z okazji rocznicy „Marsylianki” wicepremier Thorez wygłosił dłuższe przemówienie, w którym omówił zagad-

nienia życia ekonomicznego i polityki za graniczną Francji.

Thorez podkreślił wielką rolę jaką w odrodzeniu gospodarczym Francji od-

grywa klasa robotnicza, która wbrew sabotażowi reakcji odbudowuje potęgę swego kraju.

Reakcja — oświadczył Thorez — boi się, by Francja nie stała się zbyt silna, gdyż wie, iż silna Francja jest gwarancją jej rzeczywistej niepodległości. Thorez w bardzo ostrym słowach potępił de Gaulle'a, sojusznika reakcji francuskiej.

Przechodząc do zagadnienia niemieckiego wicepremier Thorez oświadczył, iż Francja domaga się likwidacji nazizmu całkowitego rozbrojenia Niemiec, wypłaty reparacji państwom poszkodowanym i długotrwałej okupacji.

Niestety — oświadczył Thorez — rządy Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych wykazują więcej troski o odbudowę Niemiec, niż krajów przez nie zniszczonych.

Nacjonalizacja transportu w Anglii

LONDYN (Obsl. wł.) W brytyjskiej Izbie Gmin rozpoczęła się wczoraj ostatnia faza debaty nad projektem ustawy o nacjonalizacji transportu. Nacjonalizacją mają być objęte koleje, kanały, dokł porty i dalekobieżny transport kolejowy. Na zarzuty opozycji, która

widzi w projekcie nacjonalizacji zagrożenie do konfiskaty własności przedsiębiorców transportowych, rzecznik rządu wyjaśnił, iż rekompensata za znacjonalizowane obiekty wynosić będzie 908 milionów funtów szterlingów. Debata trwa.

Pracą złożymy hołd

twórcom Konstytucji 3-go Maja i armiom, które rozbiły hitleryzm

Plenarna konferencja wszystkich Związków Zawodowych odbyła dnia 28 kwietnia 1947 r. o godzinie 5-ej w gmachu OKZZ — Traugutta 18, zwołana przez Okręgową Komisję Związków Zawodowych w Łodzi, zgodnie z powziętą uchwałą Wydziału Wykonawczego Komisji Centralnej Związków Zawodowych — stwierdza: gospodarka narodowa naszego kraju z powodu zbyt ciężkiej zimy oraz katastrofy powodziowej została narażona na miliardowe szkody. Wspólnym naszym wysiłkiem musimy straty te wyrównać jak najprędzej.

Równocześnie bardziej niż kiedykolwiek musimy przyspieszyć zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych oraz odeprzeć zakusy niemieckich protektorów na nasze granice zachodnie.

Tylko wyczerpana praca nad odbudową naszego kraju wykonanie planu gospodarczego, rosnąca wydajność pracy oraz zdecydowana polityka antyinflacyjna podniesie realne płace robotnika i pracownika, doprowadzi do podniesienia dobrobytu. Wychodząc z tych założeń, w pełni poczucia odpowiedzialności za losy Narodu i Państwa KCZZ zwraca cały świat pracujący naszego kraju do normalnej pracy w dniu 3 i 9 maja.

Pracą, twórczym wysiłkiem na rzecz odbudowy kraju, na rzecz odbudowy naszych Ziemi Zachodnich, na pokrycie strat związanych z powodzią, oddamy najgodniejszy hołd twórcom Konstytucji 3-go Maja oraz Polskiej i Sojuszniczym Armiom, które wywalczyły historyczne zwycięstwo nad hitlerowcami.

Wydział Wykonawczy KCZZ zwraca się do Rządu z apelem o przeniesienie odnośnych akademii i obchodów na najbliższe niedziele. Jednocześnie Wydział Wykonawczy w uznaniu ofiarnej pracy ro-

botnika polskiego dzień 1 maja. Dzień Święta Międzynarodowej Solidarności został uznany za wolny od pracy przy jednoczesnej wypłacie zarobków za normalny dzień pracy.

Ze smutkiem zawiadamiamy, iż w dniu 26 kwietnia 1947 r., zmarł śmiercią tragiczną

Tow. BRONISŁAW SZOR

członek KPP od 1929 r., członek PPR, b. więzień polityczny, działacz Zw. Zaw. Rob. Przem. Skórzanego, bojownik Sprawy Niepodległości, uczestnik walk pod Monte Cassino.

Grupa towarzyszy

Z głębokim bólem zawiadamiamy, że w dniu 26 kwietnia 1947 r. zmarł śmiercią tragiczną

Tow. BRONISŁAW SZOR

Członek KPP od 1929 r., członek PPR, b. więzień polityczny, działacz Zw. Zaw. Rob. Przem. Skórzanego, bojownik Sprawy Niepodległości, uczestnik walk pod Monte Cassino.

Pogrzeb odbędzie się dziś, we wtorek, 29 kwietnia 1947 r. o godz. 16-ej. Wyprowadzenie zwłok na cmentarz na Dołach nastąpi ze szpitala przy ul. Północnej 42.

KOMITET ŁÓDZKI PPR

Bata przed sądem

PRAGA PAP. — Przed czechosłowackim trybunałem ludowym w Pradze, — rozpoczął się w poniedziałek proces znanego milionera Jana Bata, właściciela znacjonalizowanej obecnie fabryki obuwia, pod zarzutem współpracy z wrogiem. Akt oskarżenia opisuje m. in. plan przetransportowania narodu czeskiego do pampasów Patagonii (Ameryka Południowa).

Według aktu oskarżenia Bata zaproponował ten plan Niemcom. Czesi mieli uprawiać ziemię w Patagonii i stworzyć tam przemysł. Wykonanie planu było obliczone na 30 lat.

Oskarżony Jan Bata, który przebywa obecnie w Brazylii — sądzony jest zao- cznie.

Zamach na generała Millana

LONDYN PAP. — Jak podaje agencja Reutera z Jerozolimy, głównodowodzący wojsk brytyjskich w Palestynie generał Mac Millan ocalał w poniedziałek w czasie nieudanej próby zamachu ze strony terrorystów.

Komunikat

Dnia 29 kwietnia 1947 r. o godz. 14-ej w sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej Nr 295, odbędzie się konferencja przewodniczących i sekretarzy Rad Zakładowych wszystkich branż przemysłowych naszego miasta. Ze względu na ważność spraw, prosimy o obowiązkowe i punktualne przybycie.

Okręgowa Komisja Zw. Zawodowych w Łodzi.

Upiór Hitlera nad Niemcami

Faszyści rządzą w Bawarii

Korespondent gazety „PM” w Nowym Jorku donosi z Monachium, że były członek amerykańskiego zarządu wojskowego w Niemczech — Horine, w swym drugim raporcie, poświęconym sytuacji w amerykańskiej strefie okupacyjnej pisze, że większość wpływowych członków rządu bawarskiego składa się z elementów klerykalno - reakcyjnych. Na czele tego rządu stoi minister wychowania — Hundhammer oraz kanclerz Pfeiffer. — Hundhammer wydał ostatnio zarządzenie zabraniające kobietom zajmować wyższe stanowiska w systemie wychowawczym. Przywrócił również kary cielesne w szkołach. Już od roku 1919 Hundhammer zwalczał ruch demokratyczny. W r. 1920 wstąpił on do t. zw. „wolnego korpusu Bawarii”, którego zadaniem była walka z elementami lewicowymi. W roku 1921 wstąpił Hundhammer do reakcyjnej bawarskiej partii ludowej a w roku 1922 mianowany został przedstawicielem tej partii do parlamentu. W roku 1933 — Hundhammer wystąpił w obronie Hitlerowskiej polityki agrarnej. W latach 1939 — 1945 służył w hitlerowskiej policji i jak wykazują tajne dokumenty gestapo z października 1939 r. wydał on w rece gestapo przywódców ruchu antyfaszystowskiego.

Horine pisze dalej, że obecnie Hundhammer usilnie pracuje nad projektem utworzenia wielkiego imperium austriackiego i otwarcie oświadcza, iż jest zwolennikiem monarchii w Bawarii.

Naczelnik bawarskiej kancelarii państwowej — Pfeiffer — jest jednym z twórców

ów bawarskiej partii ludowej i przed r. 1933 był gorącym zwolennikiem koalicji z partią hitlerowską. W 1939 r. Pfeiffer wstąpił do niemieckiego kontrwywiadu, gdzie służył razem ze swym bratem Piotrem Pfeifferem, który pełnił funkcję hitlerowskiego dyplomaty w Stanach Zjednoczonych. Obecnie Pfeiffer obsadza wszystkie ważniejsze stanowiska przez reakcyjnych monarchistów. Dalej Horine pisze, że denazyfikacja w Bawarii pozostawia bardzo wiele do życzenia a sady

denazyfikacyjne składają się w większości z elementów prohitlerowskich. Jakkolwiek gubernator amerykańskiej strefy okupacyjnej general Clay podaje cyfry, świadczące o postępach denazyfikacji, jednak z pewnością, wie on o tym, że hitlerowcy doszli już do tego, iż wstępują przeciwko sądom denazyfikacyjnym. Byli SS-owcy, którzy zostali niedawno zwolnieni, objeli prawie wszystkie ważniejsze stanowiska, zdobywając je prostrą metodą zastraszenia.

Nasz entuzjazm odbudowy wzbudza podziw

Goście francuscy w Łodzi

W dniu wczorajszym przybyła do Łodzi wycieczka wybitnych intelektualistów katolickich Francji, którzy bawią od tygodnia w Polsce. Miedzy gośćmi znajduje się redaktor tygodnika „Temps present” — Stanisław Fumet, ks. Glasberg, którego Łódź gościła już w roku ubiegłym, ks. Simon Ligier oraz oicowie Andre Depierre i Bonaventura.

Po jednodniowym pobycie w Warszawie wycieczka udała się na Śląsk, a następnie do Krakowa, skąd przybyła na dwa dni do nas.

Red. Fumet podzielił się z przedstawicielem naszego pisma wrażeniami z pierwszych dni pobytu w Polsce. Oświadczył na wstępie, iż nie może otrząsnąć się z wrażenia, jakie wywarła na nim krótka przejażdżka po Warszawie — w szczególności zaś widok „tego, co niegdyś było ghettem”.

Mówiąc dalej o Warszawie, red. Fumet oświadcza, że wola Polaków odbudowy zrujnowanej i spalonej stolicy jest zjawiskiem „bez precedensu”!

„Tylko wyjątkowa siła patriotyzmu polskiego, żywotność narodu i pewien romantyzm, cechujący każdego z was — pozwala na realizację tego wielkiego zamierzenia!”

Wspominając swój pobyt na Śląsku, red. Fumet podkreśla, iż w czasie zwiedzania kopalni i zakładów przemysłowych uderzył go przede wszystkim — obok tempa odbudowy życia gospodarczego — bezpośredni i szczerzy stosunek kierownictwa i robotników.

Prosimy następnie o charakterystykę pisma, które p. Fumet redaguje. Nasz rozmówca oświadcza z naciskiem, iż tygodnik „Temps present”, założony i redagowany przez grupę intelektualistów katolickich, jest pismem całkowicie niezależnym — nie jest związany ani z żadną partią polityczną, ani z władzami kościelnymi. Porusza zagadnienia ogólne życia doczesnego, nie gubi się w dociekaniach religijnych, lecz omawia głównie problemy umysłowe i moralne. Jego nastawieniem społecznym jest: sprawiedliwość społeczna, dobrobyt mas, powszechny dostęp do wiedzy jako dóbr umysłowych. Pismo ma pozytywny stosunek do komunizmu, widząc w nim doktrynę o dużej wartości moralnej.

Na polskim wybrzeżu

WIOSENNE POŁOWY ŚLEDZIA I LOSOSIA

W zatoce Gdańskiej rozpoczęły się wiosenne połowy śledzia. Śledź w dużych ławicach utrzymuje się na odcinku Spiewowo — granica polsko-radziecka. Rozpoczęto również połowy lososi.

PRACE BADAWCZE MORSKIEGO LABORATORIUM RYBACKIEGO NA BAŁTYKU

Po długiej przerwie statek Morskiego Laboratorium rybackiego w Gdyni „Ewa II” wznowił w ubiegłym tygodniu rejsy badawcze. Na określonych punktach morza przeprowadzono badania hydrograficzne, planktonowe i rybackie.

Święto Oświaty

Książka towarzyszem i przyjacielem człowieka

Pod przewodnictwem profesora Uniwersytetu Łódzkiego dr. Jana Muszkowskiego z udziałem przedstawicieli Kuratorium, szkolnictwa, dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej tow. Augustyniaka i prasy odbyło się posiedzenie komitetu „Święta Oświaty”, które rozpoczęło się dnia 4-go maja br.

Komitet pozyskał współpracę radia, filmu i Polskiego organizacji księgarskich i prasy.

Kulminacyjnym punktem święta będzie otwarcie w dniu 4-go maja przy ulicy Żeromskiego 105 wystawy polskiej książki powojennej, na którą złożony się około dwa tysiące tomów Tegoż dnia otwarte zostaną jednolite wystawy: w Miejskiej Bibliotece Publicznej przy ulicy Andrzeja 14 wystawa starych druków, pedagogiczna w bibliotece pe-

dagogicznej oraz wystawy w prywatnychypożyczalniach.

Młodzież szkolna zwiedzi szereg bibliotek miejskich, w których odbędą się imprezy i konkursy recytatorskie, równocześnie zaś TUR organizuje obchód święta książki w kilkudziesięciu świetlicach fabrycznych.

W dalszym ciągu program przewiduje odczyt prof. Muszkowskiego w sali uniwersyteckiego wycieczki młodzieży do drukarni łódzkich i pogadanki radiowe. Zbiórka uliczna i sprzedaż nalepek niewątpliwie przyniosą pokaźne wpływy, gdyż społeczeństwo łódzkie doskonale pojmuje rolę i znaczenie książki w życiu każdego człowieka, a zwłaszcza jej doniosłość, jako czynnika kształcącego i wzrastającego młodzieży i tych, którym zły los i wojna nie pozwoliły na dokończenie studiów.

Jaroslav Hasek

342)

Przygody dobrego wojaka Szwejka

podczas wojny światowej

(Przeład Pawła Hulki-Laskowskiego)

— Grać porządnie w mariocha, to sprawa dla nas daleko ważniejsza niż cała wojna światowa.

Rano nikt nie wiedział, co się będzie robiło. Kapitan Sagner nie miał jeszcze rozkazów dla swego batalionu, dowódca pułku także nie. Kapitan Sagner gniewnie odpalił kadeta Bieglera, który chciał mu za imponować umiejętność odczytywania map i razem z Lukaszem udał się nad strumień, gdzie oberlejtant powtórzył oświecającą kurację przemęczonych nóg i odparzonej skóry. Lukasz narzekał, że konna jazda sprawia mu duże trudności, że kapitan pocieszył go, że to jest kwestia przyzwyczajenia. Żołnierzom poprawił się humor, jak tylko dostali kawę, a potem zabrali się ponownie do gry w karty o zapalki i grosze. Gdyby nie grzmiały działa na północy, wszystko przypominałoby spokojne manewry.

Około południa zaterkotał telefon, oficerowie zbiegli się na naradę a plutonowi krzyczeli:

— Alarm! Alarm! Do stu diabłów rzucić te karty! Nie słyszycie, że alarm! Chcecie dostać po łbie?

Po pięciu minutach cały batalion stał w szeregach z tobołami na plecach i z karabinami w garści.

Do późnej nocy maszerowano z wycieczką nad ranem. Gulasz, który miał być zjedzony dnia poprzedniego na obiad, był teraz na śniadanie. Armaty grzmiały już całkiem blisko, a niektórzy twierdzili, że w nocy słychać było wyraźnie karabiny maszynowe. Jednych opanowała nerwowość, drudzy sławili się apatyczni, obojętni na wszystko, co się stanie z nimi i z innymi. Ledwo, że gulasz został rozdany, gdy przyleciał „Meldereiter” i znowu był alarm. Żołnierze rękoma pchali je-

dzenie w usta, żeby nie musieli zarzucać je, a oficerowie kończyli konferencję i długo patrzyli na mapę tocząc spór o kierunek drogi. Kapitan Sagner długo kręcił głową nad rozkazem porównyującym wskazany kierunek z mapą. Potem porozchodzili się do swoich oddziałów.

— Żołnierze! Zadanie, które mamy przed sobą, to wielkie głupstwo. Być może, iż do linii bojowej w ogóle nie dojdziemy, bo nasza brygada tworzy trzecią rezerwę. O jakie dwie mile stąd stoi batalion rosyjski zbłąkany w głąbi lasu. Moskale siedzą tam od wczoraj i nie wiedzą jak się wyostać. Nasz pułk ma za zadanie las otoczyć i zabrać Rosjan do niewoli. To właśnie zrobimy. Rosjanie poddadzą się z wielką uciechą, może nawet bez wystrzału. Nie bójcie się, bo jak powiadam: to głupstwo. Hurra! Hurra! Hurra!

Szeregowcy odpowiedzieli jakimś niezdecydowanym „Hurra!” i kapitan Sagner wydał dyspozycje, w jakim porządku mają iść kompanie. Żołnierze, którzy już brali udział w bitwach, mówili:

— Jezus Maria, jeśli tworzymy trzecią rezerwę, to najdalej za godzinę dostaniemy łanie. Pod Gródkiem też byliśmy trzecią rezerwą i po trzech kwadransach dostaliśmy w skórę. Zawsze się gada o jakiejś trzeciej rezerwie. Niech mnie powiesz, jeśli nas nie pro-

wadzą gdzieś, gdzie nie ma ani jednego naszego żołnierza. Uważajcie, chłopcy, że zanim wam się ten gulasz uleży w żołądku, dostaniecie łanie.

Jest godnym uwagi, że Czesi w wojsku austriackim nigdy nie mówili: — Będziemy się bili — albo: — Będziemy ich bili — ale zawsze wyrażali się o tej rzeczy w trybie aż nadto biernym: — Dostaniemy łanie. — Jedenasta kompania miała iść przodem jako „Vorhut”; czwarty pluton szedł jako szpic, a łączniki miał pod sobą kadet Biegler. Kadet sam kroczył z sześciu szeregowcami na czele, a wśród tych sześciu był Szwejk, który dobrowolnie zameldował się jako patrol. Reszta żołnierzy wyciągnęła się w długą linię, żeby się nie stracić z oczu i żeby jeden żołnierz mógł dawać drugiemu znaki, w jakim kierunku idzie szpic. Ci, co prorokowali, że za godzinę dostaną łanie, mylili się. Marsz trwał już dwie godziny przeszło, a o nieprzyjacielu ani słycho, ani dycho.

Nastrój poprawił się, osobliwie, gdy odgłosy strzelaniny zacichły. Mniemano, że Rosjanie wycofali się co rychlej i że teraz nie zatrzymają się wcześniej niż w Moskwie.

Ku wieczorowi batalion dotarł na skraj lasu, gdzie na niego czekała szpic, nie mająca rozkazów co do dalszego marszu.

(D. c. n.)

Ramię przy ramieniu

Święto partii świętem załóg robotniczych

Przedmowa uroczystości w fabryce im. Strzelczyka i w Łódzkim Inst. Wydawniczym

Łódzka organizacja partyjna intensywnie przygotowuje się do święta robotniczego. Z rozmachem przystąpiono do organizacji akademii pierwszomajowych. Równocześnie odbył się szereg uroczystości odsłonięcia sztandarów kół Polskiej Partii Robotniczej. Święto partyjne przeistoczyło się faktycznie w święto całych załóg robotniczych i instytucji.

Uroczystości te wykazały jak bardzo świat pracy tęskni za całkowitą jednością klasy robotniczej. Wszyscy mówcy zaczęli i kończyli swe przemówienia apelem do obu partii, by zrealizowały hasło jedności. Ten apel spotykał się z długotrwałymi owacjami zebranych robotników, wśród których większość stanowią bezpartyjni.

W Państwowej Fabryce Obrabiarek im. Strzelczyka uroczystość była potrójna: Odsłonięcie sztandaru Komitetu Fabrycznego PPR, wręczenie dwuselnej legitymacji partyjnej oraz dyplomu uznania Centralnego Komitetu naszej partii dla komitetu fabrycznego za ofiarną pracę w akcji wyborczej.

Poza przedstawicielami miasta, Zw. Zaw. Partii Robotniczych i stronnictw Demokratycznych obecni również byli znani literaci — tow. Wazyk i Kott.

Mocne i rzeczowe przemówienie wygłosił tow. inż. Jung.

Pięknie wykonany sztandar — otrzymał z rąk sekretarza komitetu tow. Biskupskiego, chociaż tow. Eugeniusz Bieliński.

I-szy Sekretarz ŁKPPR, Tow. Łoga Sowiński wręczył dwuselną legitymację partyjną tow. Dembińskiemu, składając mu życzenia, aby się wywiązał z przyjętych obowiązków partyjnych i by zawsze pamiętał, że członek Polskiej Partii Robotniczej musi być wiernym symem ludu pracującego i Ojczyzny.

Tow. Biskupski w imieniu komitetu fabrycznego dziękuje Centralnemu Komitetowi za dyplom uznania, stwierdzając, że dyplom ten stanie się bodźcem dla komitetu i całej organizacji fabrycznej do dalszej ofiarnej pracy dla ogólnego dobra.

Wielką uroczystość, także potrójną, odbyła się w Łódzkim Instytucie Wydawniczym. Święto niezwykłe! Pierwsza rocznica istnienia Instytucji, odsłonięcie sztandarów Rady Zakładowej i koła Polskiej Partii Robotniczej.

Z przemówienia okolicznościowego tow. Uzdzińskiego oraz z listu nadesłanego na uroczystość przez nieobecnych z powodu choroby dyrektora naczelnego tow. Bogusza, jasno wynikało, czego można dokonać w Polsce Ludowej wspólnymi siłami.

Rok temu inicjatorzy, objęli w posiadanie pusty, zrujnowany gmach. Grupa „fantastów”, jak ich nazywano wówczas, uporczywie twierdziła, że wkrótce te puste hale fabryczne tętnić będą życiem.

Dyrektor naczelny tow. Bogusz tak pisze w liście do robotników „Rozwinięliśmy przedsiębiorstwo nasze nie tylko w szer, ale i w głąb — pod względem jakości zrobiliśmy duży krok naprzód. Z liliputa, jakim byliśmy rok temu — staliśmy się kolosem.

Z energią i wiarą przy śmiesznym wprost kapitale zakładowym stworzyliśmy pożyteczną placówkę szerzenia oświaty i dającą pracę i utrzymanie 400 rodzinom. Dziś tę wiarę żywimy wszyscy. Wiemy, że nie ma rzeczy niemożliwych, kiedy przystępuje się do zrealizowania z sercem i gotowością oddania sprawie wszystkich swych sił i dobrej woli. Tak musimy też pracować w Polsce Ludowej wszyscy”.

Tyle naczelny dyrektor o instytucji. Obiek-

Sekretarz Ł.K. P.P.R., tow. Łoga-Sowiński, wbija gwóźdź w sztandar partyjny Koła PPR fabryki im. Strzelczyka

tywnie trzeba stwierdzić, że wśród pierwszych pracowników ŁIW, do najofiarniejszych „fantastów” zalicza się także ob. Bogusz. Ślusznie wspominał o tym w swoim wzruszającym przemówieniu tow. Pandę — również jeden z pierwszych pracowników. Tych „pierwszych” i ofiarnych jest wielu.

Obecni byli na uroczystości wszyscy robotnicy i pracownicy ŁIW, oraz przedstawiciele Wojewódzkiego Komitetu PPR tow. Minor, tow. Szok, ŁK PPR, Związków Zawodowych tow. Burski, poeta proletariacki towarzyszy Broniewski, towarzyszy Bitner, tow. Grynkowski, przedstawiciel Państw. Wyd. Książek Szkolnych i wielu innych zaproszonych gości.

Uroczystego odsłonięcia sztandaru partyjnego dokonał tow. Ignacy Łoga Sowiński. Organizatorom uroczystości należy się uznanie. Młoda załoga robotnicza i jeszcze młodsza organizacja partyjna wykazały swą energię i

zaradczność. Wszystko było bez zarzutu. Pomysłowe były projekty dekoracyjne tow. Chybowski, który wraz z tow. Zofią Szefler, Zofią Antosiak, Kapruziakiem i Koloradzkim, przez kilka dni niezmordowanie pracowali, z ogólnej organizacji wywiązali się ze swych zadań doskonale. Pomoc zresztą, i to ofiarną, okazali im cała załoga.

Część artystyczną uświetnił recytacjami swych porywających i bojowych poezji tow. Broniewski.

Pracownicy ŁIW, są bardzo wdzięczni tow. Nowickiemu, dyr. CRDK za zorganizowanie ZWM-owej grupy świetlicowej, która po raz pierwszy zaprodukowała się na tej uroczystości. Ogólny pokłask wywołały pomyślowe tańce ob. ob. Natalii Lerskiej i Joe Barena, piosenki w pięknym wykonaniu ob. Juliusza Przybylskiego, doskonałą grę na harmonii ob. Pindrasa.

B. Beatus

Śladem naszych antykułów

Korzystajcie z pomyślnej sposobności!

Zapisy na kursy zawodowe przedłużone

Przed paru dniami zamieściliśmy na łamach naszego pisma wiadomość o kończącym się z dniem 25 bm. terminie zapisów na kursy zawodowe dla młodzieży i dorosłych. Z uwagi na wyjątkową doniosłość zagadnienia dotyczącego szkolenia przetrzedzonych kadr fachowców, zwróciliśmy przytem uwagę na konieczność przedłużenia zapisów, które na razie nie dały jeszcze oczekiwanej liczby zgłaszających się. Z tym większą radością więc notujemy fakt, że zapisy zostały przedłużone i chętni mogą z nich korzystać, wypełniając potrzebne formalności w Szkole Zawodowej przy ulicy Kilińskiego 109.

W ostatnich kilku dniach dają się zauważyć zwiększenie frekwencji, która liczbowo przedstawia się następująco:

Powyżej lat 21 zapisało się 230 osób, poniżej tego wieku — 140. Dotychczas, jeżeli chodzi o mężczyzn, największą ilością zgłoszeń cieszy się wydział metalowy, u kobiet — odzieżowy. Wśród rejestrujących się przeważają niepracujący.

Przypominamy raz jeszcze, że kursy, zależnie od specjalności, trwają od 4 do 6 tygodni. Jest ich dziesięć, 5 w Łodzi

i 5 w województwie. Nauka i Internat są bezpłatne. Ministerstwo Oświaty wyasygnowało na cele kursów 8 milionów złotych. Kursy objąć powinny jak najszersze rzesze niefachowców. Dotacja ta podniesiona będzie do 11 milionów zł.

Droga do zapewnienia sobie niezależnego i dostatniego bytu jest otwarta. Nie omijajcie wyjątkowej okazji.

104 procent planu

Sukcesy produkcyjne przemysłu metalowego

Warunki atmosferyczne tegorocznej zimy i wiosenne powodzie, komplikując warunki transportu, odbiły się ujemnie na wydajności produkcyjnej wielu gałęzi naszego przemysłu.

Przemysł metalowy, pomimo tych trudności, wykonał zakreślony na miesiąc marzec plan produkcyjny w 104 procentach.

W stosunku do miesiąca lutego notujemy w miesiącu marcu w wielu ogniwach produkcyjnych tego przemysłu wzrost wytwórczości. Między innymi Przemysł Taboru Kolejowego wyprodukował w marcu 17 nowych lokomotyw, 3 lokomotywy waskatorowe, 14 nowych tendrów, 700 węglaków oraz 25 wagonów waskatorowych. Przemysł obrabiarek wykonał 225 nowych obrabiarek do metali i drzewa.

Łączna wartość produkcji tych dwóch gałęzi wytwórczości Przemysłu Metalowego w miesiącu marcu odpowiada wartości 25,7 milionów złotych przedwojennych.

OFIARY

Administrator Restauracji „Wiecha” Zw. Inwalidów Wojennych ob. Królikowski Stanisław zł. 5,000 — na powódź.

Pracownicy Państwowych Zakładów Przemysłu Bawełnianego Nr 2 — Ogrodowa 17, z nadwyżek przy rozdziale mięsa przydziałowego wpłacili na pomoc dla powódź — 9,177 zł.

Pracownicy kina Tęcza na rodziny po morderowanych towarzyszach przez wrogów Demokracji Ludowej złożyli: Tow. Guzik — 765 zł., tow. Jakubowski — 200 zł.

W służbie bezpieczeństwa życia i mienia

Ofiarna praca straży pożarnej przemysłu łódzkiego

Pierwsze oddziały straży pożarnej powstały w Łodzi bodajże najwcześniej ze wszystkich miast Polski — gdyż około 60 lat temu.

Straż pożarna, która istnieje w poszczególnych większych zakładach przemysłowych naszego miasta, nosząca dawniej nazwę straży ochotniczej, obchodzić będzie w tym roku wraz ze Strażą Pożarną Miejską swe święto w dniu Patrona strażaków, św. Floriana, 4-go maja, pod znakiem szczególnych osiągnięć.

Dnia 19 stycznia 45 r., w dniu wyzwolenia Łodzi, strażacy przemysłu łódzkiego pierwsi przystąpili do swych ciężkich i odpowiedzialnych zadań. Pierwszy pożar w dniu wyzwolenia Łodzi, który wybuchł przy ul. Drewnowskiej o godz. 12-iej, został zlikwidowa-

ny przez siedmiu strażaków przemysłowych Pożarnej Straży Przemysłowej Poznańskiego (PZPB Nr 2) ob. ob. Czesława Stamiaka, Franciszka Brzozowskiego, Leona Sprucha, Józefa Stamiaka, Jana Kempa, Stefana Paprockiego i Salezego Romana.

Strażacy fabryk łódzkich dnia tego gasili pożary, które wybuchły w koszarach przy ul. Strzelców Kaniowskich, szpitalu im. Mościckiego i w szkole przy ul. Kopernika.

A więc już w pierwszym dniu wyzwolenia straż pożarna przemysłu łódzkiego otrzymała swój pierwszy chrzest ogniu.

Dzisiaj liczba członków Straży Pożarnej Przemysłu Łódzkiego wynosi kilka tysięcy członków. W ciągu przeszło dwu lat Straż Pożarna Przemysłu Łódzkie-

go wraz ze Strażą Pożarną Miejską, wyposażona częściowo w najnowocześniejszy sprzęt strażacki, brała udział w kilkuset wypadkach pożaru, a ostatnio w okresie wiosennych roztopów broniła swych warsztatów od zalania wodą. Między innymi w okresie roztopów w Łodzi Straż Pożarna Wi - My pod dowództwem naczelnika tow. Michała Góreckiego, który jest jednym z najstarszych strażaków w Łodzi, uchroniła swój warsztat pracy przed powodzią.

Również oddział Przemysłowej Straży Pożarnej PZPB brał czynny udział w usuwaniu groźby powodzi na Bałutach na wiosnę tego roku.

W dniu 4-tym maja, w dniu święta Patrona strażaków — strażacy obchodzą swe wielkie święto.

(Dz.)

